

weekend

De gruwelijke tocht langs elf beruchte **concentratiekampen**
P.6

Roland Verbiest lijdt 'slechts' aan **malaria** P.17

Passie voor robots

RoboValley in Delft ontwikkelt zich razendsnel. Janice Langeslag van het Robot Master Team is trots op zorgrobot Rose. 'Dit is geen sciencefiction meer, dit is de realiteit.'

P.2

FOTO JACOBUS BORGMAN

Verhoging van ozb geschrapt

Financieel lichtpuntje voor geplaagde stad

DELFT | De donkere wolken boven de Delftse financiën beginnen langzaam weg te trekken. In de gemeentekas stroomt weer geld. De gemeente krijgt zelfs lucht om belastingverhogingen, die voor volgend jaar stonden gepland, te schrappen. Ook de aangekondigde hondenbelasting gaat een jaartje in de ijskast.

BIJNSE DANKERT

De jongste cijfers van de gemeentelijke financiën laten zien dat het tij langzaam aan het keren is voor de geplaagde stad. Ook de komende jaren zal het Delft weer financieel voor de wind gaan, vermoedt het college. Het gevolg is dat het college voor het eerst in zes jaar tijd geen nieuwe ronde van bezuinigingen aankondigt.

Ook voor woningeigenaren in de gemeente is er heugelijk nieuws. Zo schrapt het college de eerder aangekondigde verhoging van de onroerendezaakbelasting (ozb). In 2018 wil het college de ozb-lasten zelfs weer gaan verlagen. Sinds het huidige college in 2014 aantrad betalen Delftse huiseigenaren 15 procent

meer aan ozb, waardoor Delft de duurste gemeente is van alle grote steden in Nederland.

Hondenbelasting

Daarnaast stelt het college de invoering van hondenbelasting een jaar uit. Oorspronkelijk rekende de gemeente er op om vanaf volgend jaar twee ton binnen te hengelen door een belasting op viervoeters. Het college gaat nu pas in 2017 bekijken of zo'n belasting nog nodig is.

Toch is Delft nog lang niet uit het financiële slop. De schulden van de gemeente zijn nog torenhoog. Daarnaast moet het college nog voor ruim zes miljoen euro aan eerder ingeboekte bezuinigingen wegstrepen.

TIP VOOR DE MEIVAKANTIE!

DRIEVLIET

WIE WIL DAT NOU NIET?

Leen van 's-Gravenmade, Den Haag 070 3999305 WWW.DRIEVLIET.NL

nde week

04/05/2016

Familievoorstelling

Muziektheater Briza speelt in het Zeeheldentheater in Den Haag de familievoorstelling *WO2 en mijn familie*. Entree is 8,50 euro en de voorstelling begint om 21.00 uur.

05/05/2016

Culinaire fietstocht

De culinaire fietstocht Hap en Trap toert door het Westland. Het verzamelpunt is aan de Van Koppenweg 19 Naaldwijk. Aanmelden via info@stichting-aha.nl.

05/05/2016

Golden Tenloop

De 29ste editie van de Golden Tenloop vindt plaats in de oude binnenstad van Delft. Er worden afstanden van 1 tot 10 km gered. Vorig jaar renden er 4000 deelnemers mee.

06/05/2016

Aangeschoten wild

Cabaretière Dian Liesker treedt op in het Stadstheater Zoetermeer. De voorstelling begint om 20.30 uur en kost 17,50 euro. Kaarten zijn verkrijgbaar via de website van het theater.

op scooterrijder

itie zoekt de bestuurder van een fel-
r zonder kentekenplaat. De bestuurder
ter reed gistermiddag door, nadat hij van poli-
stopteken kreeg. Hij droeg geen helm. In zijn
een fietser aan op de Phoenixstraat. Die
gewond en werd door een ambulance met
naar het ziekenhuis. De verkeerspolitie
hats delict onderzoek gedaan. Tram 1 werd
p flinke vertraging op.

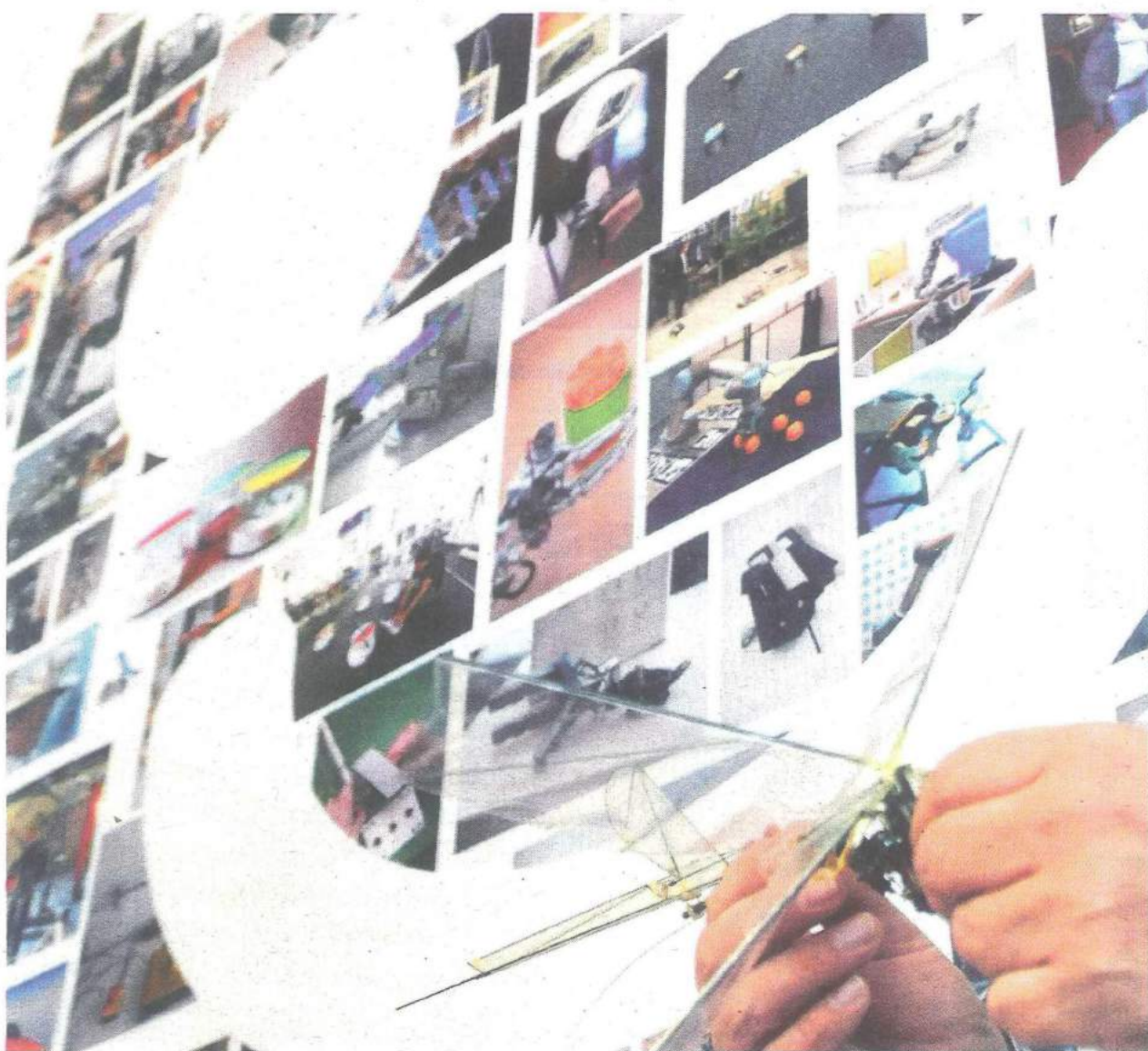
rges: goede doel

s aardbeien en ren met een
in asperges voor ernstige spier-
het goede ziekte. De
doel. De volle lionsclubs staan
de opbrengst er vanaf 8.30
van de verkoop uur met twee
gaat naar kinde kramen.

Haagsche Courant

D Regio: Paul van den Bosch
ester (chef), Axel Veldhuijzen (plv. chef)
straat 26, 2511 CW Den Haag. Telefoon: 070-3190 966
ag@ad.nl (ook voor nieuwsfoto's)
066485 E-mail: hc.sport@ad.nl
l/denhaag Twitter: @ADDenHaag
scheCourant Adverteren: 088-5722888
d.nl/lezersservice of 088-0505055
eid colofon de brievenpagina.

VOORUITGANG | RoboValley bij TU Delft

Delftse robots

DELFT | Robots die voor de klas staan en leerlingen onderwijzen over robotica, koeien melken en lassen. Of robots die hulpbehoevende ouderen helpen in de zorg door de tafel te dekken en andere huishoudelijke karweitjes op te knappen. In RoboValley bij de TU Delft draaien ze hun hand er al lang niet meer voor om. 'Delft is echt wereldleider in robotica-onderzoek.'

PETER VAN DE STADT

RoboValley is het 'Silicon Valley' van de robotica, met het TU Delft Robotics Institute aan de Mijnbouwstraat als kloppend hart. RoboValley-directeur Arie van den Ende noemt het 'een ecosysteem'. „Daarin trekken onderzoekers, ondernemers en overheden gezamenlijk op om robotica-onderzoek, -ontwikkeling en -productie te bewerkstelligen. RoboValley heeft de ambitie om leidend te zijn bij het tot stand brengen van de volgende generatie robots.”

De TU Delft loopt, mede dankzij de oprichting van het TU Delft Robotics Institute, inmiddels wereldwijd voorop als het gaat om onderzoek naar de mogelijkheden van robots. „Er zijn meer dan 170 TU Delft-onderzoekers aangesloten die actief zijn met robotica; de onderzoekers komen uit zes van de acht faculteiten,” vult RoboValley-woordvoester Claire Arens aan.

„Het onderzoek waar op de TU aan wordt gewerkt beslaat alle velden van de robotica. Zo doen wij onderzoek naar zelfrijdende auto's, zogeheten 'swarm robots', die in groepen opereren en naar robots die mensen ondersteunen, zoals kinderen met diabetes en ouderen.”

Directeur Van den Ende wijst ook op de 'unieke technologieën van de TU Delft'. „Bijvoorbeeld de DelFly,

een robotlibelle die licht is en die obstakels kan vermijden, waardoor hij zeer veilig is. Ook heeft de TU Delft de Zebro gemaakt, een lichtgewicht robot die zelfstandig op 6 benen loopt. En we zijn ook trots op de Mindwalker, een exoskeleton voor mensen die anders niet meer kunnen lopen.”

Meer dan 170 TU Delft-onderzoekers die actief zijn met robotica

-Claire Arens (42)

Langzaam maar zeker maken in Delft ontwikkelde robots ook deel uit van de praktijk. Zo stond er onlangs een 'Delftse' robot voor de klas op het Stedelijk Gymnasium Schiedam. De robot fungeerde als docent en vertelde een klas over robotica. Claire Arens: „De leerlingen kregen zelfs de kans om de robot te programmeren. Ze zijn overigens al bezig hun eigen robots te maken, die binnenkort door de school heen

zullen lopen. Op deze manier bereid je jonge mensen voor op een toekomst met robots.”

De snelle ontwikkeling van robots in Delft blijft niet bepaald onopgemerkt. Zowel landelijk als wereldwijd trekken onderzoekers en bedrijven naar Delft om daar hun licht op te steken.

Directeur Van den Ende: Robotica-onderzoek biedt steeds meer nieuwe mogelijkheden en RoboValley staat in het midden van deze ontwikkelingen. Binnen RoboValley zijn tal van roboticabedrijven actief. Zoals leverancier van zorgrobots Heemskerk Innovative Technology, Lely met melkrobots en de lasrobots van Valk Welding. Ook zijn hier ongeveer vijftien start-ups actief: kleine, net beginnende ondernemers die van alles doen rond robotica.”

Het doel van RoboValley, zo benadrukt Van den Ende, is hierbij om 'een leidend, wereldwijd ecosysteem voor robotica op te zetten'. „Ik verwacht dat we over tien tot vijftien jaar tot de absolute wereldtop behoren.”

Met RoboValley is een droom uitgekomen voor hoogleraar Martijn Wisse, die een 'Silicon Valley voor robotica' wilde oprichten: vandaar ook de naam RoboValley. Wisse heeft Arie van den Ende met zijn idee benaderd en de rest is geschiedenis.

Om het robotica-ecosysteem te versterken, heeft RoboValley het zogeheten Robot Master Team opgericht. Dat vormt de link tussen het bedrijfsleven en robotica gerelateerd onderzoek. Van den Ende: „Veel bedrijven zien het belang in van het robotiseren van hun proces-

Sportlust

Aimen Said speelt k
seizoen voor Sportlu
Woerden. De spits, di
zoen in veertien wedst
zo vaak scoorde, vertr
seizoen bij SV Nootd
Bij de koploper in de

serie, daar hadden ze het
Haagse koffiehuizen jare
nog over.
Naast afkortingen kwam
HVB vogelnamen tegen.
mingo's vlogen van 1954
rond in Rijswijk. Speelde
tenue à la Arsenal. Afkor
vogelsoorten; wat voor s
achtige namen ze ook op

Verhuizing naar

Genoeg te

De Haagse Voetbal Bond
opgericht in 1894. Teger
worden Haagse voetbalza
meer geregeld vanuit Den
1996 ging de Afdeling 's-G
hage van de Koninklijke Ne
landse Voetbal Bond eerst
met andere bonden in Dist
III en vervolgens in District
dat kantoor houdt in Rotte
Tussen 1981 en 1996 moe
de HVB op de De IJzerwer
Daar was genoeg te beleve
doen: Wedstrijdformulier
sen, scheidsrechterszaken
ken en allerhande vertegen
gende elftallen.
De reden voor de grote tro
het HVB-elftal. Dat team v
zijn niveau menig andere a
de baas. In 1987 werd het
ding van Ton Beijer zelfs Ne
kampioen.

'loopt voorop in de ontwikkeling'

◀ Directeur Arie van den Ende: 'Robot-onderzoek biedt steeds meer mogelijkheden.' FOTO FRED NIJS

komen eraan

Subsidie

'Erkenning werk RoboValley'

RoboValley ontving deze week een projectbijdrage van 200.000 euro voor het RoboValley Fieldlab. De gulle gever: de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. Directeur Arie van den Ende van RoboValley vindt de subsidie 'een erkenning

van het werk dat in Delft wordt verricht.' „We zijn verheugd over deze projectbijdrage en de waardering voor ons werk,” meent Van den Ende. „De impact van dit project is namelijk groot. Het zal ertoe leiden dat de regionale industrie een boost krijgt. Dat inter-

ationale bedrijven en talenten zich in deze regio gaan vestigen vanwege het ecosysteem. Dat kennisinstellingen effectiever kennis kunnen overdragen en ontwikkelen en dat er een betere aansluiting is tussen opleiding en arbeidsmarkt,” aldus Van den Ende.

sen, maar ze weten vaak niet waar ze moeten beginnen. Het Robot Master Team biedt hiervoor de oplossing met een zogeheten 'total scan'. Daarbij adviseren we vanuit Delft bedrijven over de robotiseringsmogelijkheden in hun proces- sen.”

Toekomst

Eén van de jonge onderzoekers bij het Robot Master Team is Janice Langeslag. Ze denkt dat een toekomst met robots dichterbij is dan mensen denken. „Ik verwacht dat we ons over 10 tot 20 jaar zullen verbazen over de werkzaamheden die robots verrichten, werk dat nu nog door mensen wordt uitgevoerd. Ik vind het ook belangrijk dat saaie, steeds terugkerende of gevaarlijke werkzaamheden uiteindelijk worden overgenomen door robots. Zo hebben mensen meer tijd voor de taken die meer intelligentie, creativiteit of liefde vergen.”

Robots staan nog voornamelijk in de fabriek, maar dat verandert snel

—Arie van den Ende

vierkante meter beschikbaar voor robotica-bedrijven. Wants robots zijn echt de toekomst. Op dit moment staan ze voornamelijk nog in de fabriek, maar daar komt heel snel verandering in,” denkt de directeur van RoboValley, die de gemeente Delft aan zijn zijde weet.

Stadhuis

Wat er op het gebied van robotica-onderzoek allemaal gebeurt in Delft, wordt zeer belangstellend gevolgd vanuit het stadhuis. Volgens wethouder Ferrie Förster 'bloeit er daadwerkelijk wat moois' in de stad.

„We zien enorme ontwikkelingen op het gebied van digitalisering, automatisering en robotisering en zijn dan ook ontzettend blij met het initiatief van RoboValley. Robots die producten maken, robots in de ondersteuning van hulpbehoevende mensen, onderzoek naar autonome robots,” reageert een enthousiaste Förster.

Hij toont zich namens het college 'een trotse wethouder' als het gaat om de successen bij de TU Delft. „Hoe mooi is het dat dit type innovatieve oplossingen allemaal vanuit Delft, onder leiding van de TU, worden ontwikkeld. We steunen het project dan ook van harte en hopen dat het meer dan slaagt en voor Delft meer innovatie én meer werkgelegenheid oplevert.”

Op 13 en 14 oktober kan Förster weer trots zijn, want dan vindt in Delft de International Masterclass Robotics plaats. Professoren van het TU Delft Robotics Institute en experts uit de hele wereld geven dan mensen van verschillende nationalities les in robotica.

Bewoners Emerald behouden speelveld

BJINSE DANKERT

PIJNACKER-NOOTDORP | Bewoners van de woonwijk Emerald in Delfgauw vierden donderdagavond een feestje. Hun speelveld, dat volgebouwd dreigde te worden met twee luxe villa's, blijft groen en onbebouwd.

Tot grote blijdschap van de vele Emerald-bewoners die de raadzaal bevolkten, maakte de gemeenteraad van Pijnacker-Nootdorp donderdag korte metten met de fel omstreden plannen van D66-wethouder Jaap van Staalduine. Een unanieme raad dwong de wethouder een andere koers te varen.

Wijkbewoners kwamen de afgelopen maanden massaal in protest tegen het gemeentevorstel om twee huizen op het speelveld in de woonwijk te bouwen. Volgens de wethouder vormen de bouwplannen

'een onlosmakelijk onderdeel' van een vertrekregeling met pluimvee- houder Wim Slingerland uit Oude Leede. De gemeente heeft Slingerland vijf woonkavels beloofd indien hij zijn kippenboerderij afbreekt. De gemeente hield star vast aan het plan om twee van deze woningen in Emerald te bouwen.

De raad zette de wethouder echter de voet dwars. Op het bedrijfsterrain van Slingerland is namelijk meer dan voldoende plek voor vijf woningen, oordeelde de raad unaniem. De wethouder moet nu opnieuw met de pluimveehouder gaan onderhandelen.

▲ Protestbord op het speelveld. ARCHIEFFOTO

Brandweer ontzet spreekw

DELFT | De brandweer in Delft is gistermiddag uitgerukt om een beknelde spreekw te hulp te schieten. De onfortuinlijke vogel was met zijn pootje hope- loos beknelde geraakt onder een dakpan van een woning aan de Derde Wereldreef. De toege-

snelde brandweer wist uiteindelijk met hulp van een hoogwerker de spreekw uit zijn benarde positie te bevrijden. De vogel is vervolgens overgedragen aan medewerkers van de dierenambulance, die de spreekw naar het vogelasiel in Delft hebben gebracht.

Mega Occasion Show

Dát beleef je bij Campolife!

t/m zaterdag
7 mei

Zon- en maandagen gesloten.

Hemelvaartsdag
5 mei

11:00 - 17:00

beleef 't bij

Campolife

Ruim
100

caravan- & camper-occasions

caravans

campers

vouwmeubelen

occasions

recreatie

Langeweg 1a Heinenoord (Bedr.park Heinenoord)
0186 - 60 40 00 • WWW.CAMPOLIFE.NL